

LAUSUNNON ANTAMINEN HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ OPPIVELVOLLISUUSLAIKSI
JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSISivistysltk
6 §

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjauksiin oppivelvollisuuden korottamisesta 18 ikävuoteen, ohjauksen vahvistamisesta, toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta sekä toisen asteen valmistavien koulutusten ja nivelvaiheen ohjauksen kehittämisestä. Esityksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen edistää henkilön työllistymistä ja yhteiskuntaan osallistumista, joten esityksen tavoitteena on osaltaan tukea myös työllisyysasteen nostamista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi oppivelvollisuuslaki ja laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta sekä muutettavaksi näihin uusiin annettaviin lakeihin liittyen perusopetuslakia, lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia, opintotukilakia, koulumatkatukilakia, ylioppilastutkinnosta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja. Ministeriö pyytää lausunnon antajia ilmaisemaan kantansa esitetyjen uudistusten sisältöön, laajuuteen ja voimaantulon ajankohtaan. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään maanantaina 15.6.2020 opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamon

Liite 2

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Rehtori

Sivistyslautakunta päättää esittää lausuntonaan seuraavaa.

Oppivelvollisuuden laajennus on valtioneuvoston suurin koulutuspoliittinen uudistus. Hankkeen valmistelun aikataulu on erittäin kunnianhimoinen. Uuden oppivelvollisuuslain ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen on tarkoitus tulla voimaan jo 1.1.2021. Kaikki koulutuksen järjestäjät toimivat parhaillaan poikkeusoloissa eikä tilanteen jatkumisesta lukuvuoden 2020-2021 käynnistyessä voida tässä vaiheessa esittää kuin arvauksia. Selvää kuitenkin on, että siirtyminen takaisin normaalioloihin vie oman aikansa ja lisää mm. tuen tarvetta. Uuden oppivelvollisuuslain laadukkaan ja toimivan toimeenpanon varmistamiseksi tarvitaan paitsi koko toimijakentän

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
		

perehdyttämistä, myös useiden erilaisten käytännön kysymysten ratkaisemista. Vallitsevassa tilanteessa näihin valmistautuminen on sekä opiskelijoiden asuinkuntien, että opetuksen järjestäjien osalta mahdotonta. Koronaviruksen aiheuttamista pitkäkestoisista taloudellisista vaikutuksista ei kukaan voi tässä vaiheessa tietää, mutta selvää on, että taantuma näkyy jokaisen koulutuksen järjestäjän arjessa. Hirvensalmen kunta on huolissaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen asemasta oppivelvollisuutta laajennettaessa. Perusopetuksen vahvistamisessa nojataan jo tällä hetkellä liiaksi erilaisiin hankerahoihin. Kun oppivelvollisuuden laajentamiseen osoitetaan koronaviruksen aiheuttaman yleisen taantumana aikana määrärahoja herää huoli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vahvistamiseen liittyvän rahoituksen asemasta.

Toisen asteen maksuttomuuden osalta on erittäin tärkeää, että kaikki kustannukset korvataan koulutuksen järjestäjille suoraan ja täysimääräisesti sekä se, että opiskelijoita kohdellaan tasavertaisesti. Maksuttomuutta tulisi tarkastella myös erillään oppivelvollisuudesta. Kustannukset on arvioitava realistisesti ja monipuolisesti. Uhkakuvana on, että oppivelvollisuuden pidentämiseen arvioitu raha ei riitä kaikkiin kustannuksiin ja tosiasiallisesti päädytään leikkaamaan koulutuksesta. On myös huolehdittava siitä, että oppilaitosten autonomia valita oppimateriaalinsa säilytetään.

Hirvensalmen kunta esittää lausunnossaan, että

1. Oppivelvollisuuden laajennuksen ja toisen asteen maksuttomuuden toimeenpanoa siirretään siten, että toteutus tapahtuu 1.1.2026 alkaen. Perusteena siirrolle on jo lähtökohtaisesti erittäin kireä aikataulu sekä toisaalta koronaviruksen aiheuttama toiminnallinen ja taloudellinen poikkeustila.
2. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vahvistamisesta huolehditaan erityisellä tarkkuudella ja kehitystyön rahoitus turvataan myös uudistusta toteutettaessa.
3. Uudistuksen kaikki todelliset kustannukset korvataan opetuksen järjestäjille täysimääräisesti.
4. Oppilaita kohdellaan uudistuksessa tasavertaisesti ja maksuttomuutta tarkastellaan erillään oppivelvollisuudesta.
5. Oppilaitosten autonomia valita oppimateriaalinsa säilytetään.

Päätös Hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
AR BR		

Pöytäkirja-otteen oikeaksi todistaa
Hirvensalmen kunnanvirastossa 31/6 2020
Keskusarkistonhoitaja Päivi Sikonen